

Πολλές φορές τα λάθη και τα μπερδέματα μας κάνουν να γελούμε!

Χωριστείτε σε ομάδες. Η κάθε ομάδα θα διαλέξει ένα παραμύθι και θα προσπαθήσει να το αλλάξει, για να το κάνει αστείο. Αφού συζητήσετε τις ιδέες σας, γράψτε το παραμύθι. Μπορείτε ακόμη να το ηχογραφήσετε. Αν θέλετε, βάλτε αυτά τα αστεία παραμύθια στην εφημερίδα της τάξης σας.

2 Στους ανθρώπους άρεσε πάντα το γέλιο.

Στην αρχαιότητα ο Αριστοφάνης έγραφε κωμωδίες, θεατρικά έργα που έκαναν τους ανθρώπους να γελούν.

Στα χρόνια της Τουρκοκρατίας εμφανίστηκε ο Καραγκιόζης, λαϊκή φιγούρα που μας δείχνει ότι το γέλιο είναι το καλύτερο φάρμακο για όλες τις κακοτυχίες.

Βασιλιάδες σε όλο τον κόσμο είχαν στο παλάτι τους γελωτοποιούς, για να τους φτιάχνουν το κέφι.

Μάθε να γράφεις **σωστά** τη φράση με τα έντονα γράμματα.

3

Διάβασε το παρακάτω κείμενο από το έργο «Ο Καραγκιόζης δικηγόρος» του καραγκιοζοπαίχτη Ντίνου Θεοδωρόπουλου.

Καραγκιόζης: Κολλητήρι! Δώσε μου το παντελόνι, να βγω έξω.

Κολλητήρι: Ποιο, μπαμπάκο; Το σκισμένο ή το τρύπιο;

Καραγκιόζης: Δώσε μου ένα γρήγορα. Φέρε μου και την επίσημη γραβάτα. Φωνάζουν το δικηγόρο, δεν ακούς;

Κολλητήρι: Τη γραβάτα τη φοράει η γουρούνα, μπαμπάκο.

Καραγκιόζης: Βρε, εγώ δεν έχω πει πως μόνο στα γενέθλιά της να φορά τη γραβάτα η γουρούνα; Φέρε μου τότε το σακάκι μου.

Κολλητήρι: Το φοράει το γαϊδούρι, γιατί είναι κρυωμένο.

Καραγκιόζης: Σου το 'χω πει χίλιες φορές. Σακάκι θα φορά ο γαϊδαρος μόνο στις επίσημες γιορτές.

Μορφονιός: Κύριε δικηγόρε, έβγα έξω κι ας μη φοράς τα επίσημά σου.

- ☀ Σου φαίνεται αστείο αυτό το κείμενο; Γιατί;
- ☀ Έχεις δει ποτέ παράσταση Καραγκιόζη; Πού;
- ☀ Ξέρεις τι είναι το θέατρο σκιών;

Πήγαινε στο **Τετράδιο Εργασιών** στη σελίδα 68 και κάνε την άσκηση **3**.

- 4** Ο Μηνάς έστειλε το περιοδικό που εκδίδει η τάξη του στην ξαδέλφη του, τη Χαρά. Η Χαρά, ο Λουκάς, ο Αρμπέν και η Γαλήνη το ξεφυλλίζουν, για να πάρουν ιδέες για τη δική τους εφημερίδα. Στην πρώτη σελίδα του περιοδικού διαβάζουν:

Περιεχόμενα

Σελίδα

Τα νέα του σχολείου μας.....	3
Μια αστεία ιστορία.....	5
Επίσκεψη στο αρχαιολογικό μουσείο	6
Συνέντευξη με τη συγγραφέα Άλκη Ζέη.....	9
Άνοιξη στο Παγγαίο	11
Σπαζοκεφαλιές και ανέκδοτα	14

- Τι πληροφορίες βρήκαν οι τέσσερις φίλοι στην πρώτη σελίδα του περιοδικού;
- Αν είχες το περιοδικό της τάξης του Μηνά στα χέρια σου, τι θα ήθελες να διαβάσεις;
- Σε ποια σελίδα του περιοδικού πιστεύεις ότι θα βρεις πληροφορίες για αγάλματα και αρχαία αντικείμενα;
- Έχεις δει άλλη φορά πίνακες περιεχομένων; Πού;

Οι πίνακες περιεχομένων είναι πάντα πολύ χρήσιμοι! Μας βοηθούν να βρίσκουμε γρήγορα τι μπορούμε να διαβάσουμε σε ένα έντυπο ή σε ένα βιβλίο. Δες το βιβλίο που κρατάς στα χέρια σου. Έχει πίνακα περιεχομένων;

Αν έχετε ολοκληρώσει τα κείμενα της δικής σας εφημερίδας, μπορείτε να φτιάξετε και εσείς τον πίνακα περιεχομένων. Μην ξεχάσετε να βάλετε τον αριθμό των σελίδων!

Για να μάθεις να διαβάζεις και να φτιάχνεις πίνακες περιεχομένων, πήγαινε στο **Τετράδιο Εργασιών** στις σελίδες 69 και 70 και κάνε τις **ασκήσεις 4 και 5**.

- 5 Διάβασε τώρα το κείμενο που βρίσκεται στη σελίδα 11 του περιοδικού που εκδίδει η τάξη του Μηνά.

Άνοιξη στο Παγγαίο

Θυμάμαι συχνά την άνοιξη που πέρασα στο **γραφικό** χωριουδάκι του παππού μου στις πλαγιές του όρους Παγγαίου. Με το που έφτασε ο Μάης, τα λουλούδια έστησαν χορό στον **καταπράσινο** κήπο του **πέτρινου** σπιτιού του παππού μου. Οι

κατακόκκινες παπαρούνες πιάστηκαν χέρι χέρι με τις **ευγενικές** μαργαρίτες και άρχισαν να χορεύουν στην **πρωινή** δροσιά. Οι πολύχρωμες τριανταφυλλιές τούς πετούσαν ροδοπέταλα. Οι **μελωδικές** καμπανούλες με το **ρυθμικό** λίκνισμα έγερναν με χάρη στο πέρασμα του αγέρα, ο οποίος έκανε και τις πασχαλιές να σφυρίζουν απαλά. Ακόμη και τα **ώριμα** κεράσια της κερασιάς του παππού συμμετείχαν στη γιορτή.

Παρατήρησες ότι τα επίθετα σε **-ινος**, **-ιμος** και **-ικος** γράφονται με **γιώτα**;

Μάθε να γράφεις **σωστά** τα επίθετα του κειμένου με τα έντονα γράμματα.

Πήγαινε στο **Τετράδιο Εργασιών** στη σελίδα 71 και κάνε τις **ασκήσεις 6** και **7**.

- 6 Διάβασε το παρακάτω ποίημα, για να δεις τι αποφάσισαν να κάνουν τα μακαρόνια, και υπογράμμισε τις αστείες λέξεις.

Μακαρόνια

Αποφάσισαν να φύγουν
να βρουν νέα κατοικία
και να φτιάξουν μια δική τους
μακαρονοπολιτεία.

Μάζεψαν τα πράγματά τους
κι ό,τι άλλο αγαπημένο
κι έφυγαν μακριά μια μέρα
με το μακαρονοτρένο.

Τράβηξαν προς το άγνωστο
με μια μονάχα έγνοια:
να βρουν τα μακαρόνια μας
μια γη παραμυθένια.

Και κάποτε την ήβρανε
στάθηκαν να θαυμάσουν
κι ευθύς μακαρονόσπιτα
στρώθηκαν να ετοιμάσουν.

Τριγύρω δέντρα φύτεψαν
ψιλόλιγνα και ίσια
μακαρονοκυπάρισσα,
ιτιά μακαρονίσια
και μακαρονούλουδα
πολύχρωμα κι ωραία
μ' άνθη με φύλλα στην κορφή
και μίσχο σαν... κεραία.

Δέσποινα Στίκα, «Μακαρόνια», εκδ. Τέσσερα

- ☀ Τι είναι ίδιο στις αστείες λέξεις;
- ☀ Πώς θα λεγόταν η πολιτεία και τα σπίτια, αν ζούσαν εκεί πατάτες αντί για μακαρόνια;

Μάθε να γράφεις σωστά την πρώτη στροφή του ποιήματος.

- 7 Πρόσεξε τις εικόνες.

- ☀ Τι σου φαίνεται αστείο σε αυτή τη γελοιογραφία;

8

Διάβασε το παρακάτω κείμενο.

Σήμερα ο Αρμπέν δεν πήγε σχολείο. Ψήνεται στον πυρετό. Γι' αυτό έχει τις μαύρες του. Η γιαγιά του, για να τον παρηγορήσει, του έταξε τον ουρανό με τ' άστρα: θα του πει ιστορίες από τα νιάτα της και θα του φτιάξει μια ωραία σούπα! «Γράψε μου και τι θέλεις να σου αγοράσω, τώρα που θα πάω για ψώνια», του είπε. Ο Αρμπέν τής έγραψε να του πάρει μπογιές και ένα μπλοκ, για να ζωγραφίσει. **Η γιαγιά όμως δε χαρίζει κάστανά!** Όταν γύρισε, δεν έφερε τίποτα από αυτά. «Δε στα πήρα, γιατί δεν έβγαζα τα γράμματά σου», είπε στον εγγονό της.

Μάθε να γράφεις σωστά τη φράση του κειμένου με τα έντονα γράμματα.

Σημείωσε τι σημαίνει καθεμιά από τις παρακάτω εκφράσεις.

Ψήνεται στον πυρετό.	<ul style="list-style-type: none"> ♦ Έχει πολύ πυρετό. ♦ Όταν έχει πυρετό, του ψήνουν φαγητό.
Έχει τις μαύρες του.	<ul style="list-style-type: none"> ♦ Έχει μαύρες μπογιές. ♦ Είναι στενοχωρημένος.
Του έταξε τον ουρανό με τ' άστρα.	<ul style="list-style-type: none"> ♦ Του έταξε πολλά πράγματα. ♦ Του έταξε μια αφίσα με τον ουρανό και τα άστρα.
Δε χαρίζει κάστανά.	<ul style="list-style-type: none"> ♦ Δεν έφερε κάστανά, για να τα χαρίσει στον εγγονό της. ♦ Δεν κάνει εύκολα χάρες, είναι αυστηρή.
Δεν έβγαζα τα γράμματά σου.	<ul style="list-style-type: none"> ♦ Δεν μπορούσα να διαβάσω τα γράμματά σου. ♦ Δεν έβγαζα τα γράμματά σου από το γραμματοκιβώτιο.

Πρόσεξε ότι αυτές οι εκφράσεις μάς λένε κάτι διαφορετικό από αυτό που σημαίνουν οι λέξεις τους; Δοκίμασε να τις αλλάξεις. Μπορείς;

Πήγαινε στο **Τετράδιο Εργασιών** στη σελίδα 72 και **κάνε την άσκηση 8**.

Αύριο Ανθολόγιο

Στην ενότητα αυτή θα μάθεις:

- ✓ Να χρησιμοποιείς την εγκυκλοπαίδεια.
- ✓ Να διαβάζεις κείμενα που μας δίνουν πληροφορίες.
- ✓ Να φτιάχνεις ομάδες λέξεων.

Στις φωτογραφίες βλέπεις το ουράνιο τόξο.

- ☀ Πώς δημιουργείται το ουράνιο τόξο;
- ☀ Πόσα και ποια χρώματα έχει το ουράνιο τόξο;

1

Είναι πιθανό να μην ξέρεις να απαντήσεις στις προηγούμενες ερωτήσεις. Δεν πειράζει. Δεν τα ξέρουμε όλα! Υπάρχουν βιβλία που γράφουν γι' αυτά που δεν ξέρουμε, για όλα αυτά που θέλουμε να μάθουμε.

Διάβασε το παρακάτω κείμενο.

Ουράνιο τόξο

Το ουράνιο τόξο εμφανίζεται στον ουρανό σαν μια κορδέλα με πολλά χρώματα. Δημιουργείται όταν οι ακτίνες του ήλιου περνούν μέσα από τις σταγόνες της βροχής ή της ομίχλης.

Τα επτά χρώματα του ουράνιου τόξου, τα οποία ονομάζουμε «χρώματα της ίριδας», είναι το μοβ, το σκούρο μπλε, το ανοιχτό μπλε, το πράσινο, το κίτρινο, το πορτοκαλί και το κόκκινο.

Το άσπρο φως του ήλιου, που έχει μέσα του όλα τα χρώματα, συναντά τις σταγόνες της βροχής και τότε σκορπίζει τα χρώματά του.

Έτσι βλέπουμε πίσω από τις σταγόνες το ουράνιο τόξο.

- Πού νομίζεις ότι μπορούμε να βρούμε το παραπάνω κείμενο;
- Έχεις δει ή χρησιμοποιήσει ποτέ τέτοια βιβλία;
- Σε τι σειρά μπαίνουν συνήθως οι λέξεις σε τέτοια βιβλία;

Αντίγραψε στο τετράδιό σου και μάθε να γράφεις σωστά την πρώτη πρόταση του κειμένου.

Έχετε εγκυκλοπαίδεια στην τάξη σας ή στη βιβλιοθήκη του σχολείου σας; Χωριστείτε σε ομάδες. Η κάθε ομάδα σας πάρει έναν τόμο της εγκυκλοπαίδειας, για να τον ξεφυλλίσει. Σας θυμίζει κάποιο από τα βιβλία που ήδη ξέρετε;

Διάβασε τώρα το παρακάτω ποίημα και προσπάθησε να βρεις σε τι μοιάζει και σε τι διαφέρει από το εγκυκλοπαιδικό άρθρο για το ουράνιο τόξο.

Το ουράνιο τόξο

Μόλις σταματήσει η βροχή
κι οι ακτίνες του ήλιου ξεπροβάλουν,
χρώματα ξεχύνονται στη γη
και τη φύση όλη περιβάλλουν.

Το ουράνιο τόξο σαν φανεί,
η χαρά φωλιάζει στην καρδιά μου
και η λύπη τρέχει να κρυφτεί,
διώχνοντας τα σύννεφα μακριά μου.

Μάθε να γράφεις σωστά τη δεύτερη στροφή.

2

Στην εγκυκλοπαίδεια μπορούμε να βρούμε πληροφορίες για διάσημους ανθρώπους, για ζώα, φυτά, μηχανές, τόπους...
Διάβασε τις πληροφορίες που βρήκε ο Αρμπέν για τους λύκους.

Ο λύκος

Ο λύκος μοιάζει με μεγάλο σκύλο. Έχει ψηλά πόδια και φαρδύ πέλμα, για να μπορεί να περπατά εύκολα στο χιόνι. Κάθε μέρα περπατά ή τρέχει 8 έως 10 ώρες, για να βρει φαγητό. Βλέπει πολύ καλά στο σκοτάδι. Κυνηγά ποντίκια, λαγούς, αγριογούρουνα και άλλα ζώα. Ζει περίπου 16 χρόνια.

Οι λύκοι ζουν σε αγέλη, δηλαδή σε ομάδα με 8 έως 15 λύκους. Αγαπούν πολύ τα παιδιά τους. Τα έχουν μαζί τους για ένα χρόνο και τους μαθαίνουν πώς να επιβιώνουν. Τα λυκάκια τα φροντίζει όλη η αγέλη. Ο λύκος και η λύκαινα μένουν μαζί για όλη τους τη ζωή.

Μερικές φορές οι λύκοι τραυματίζονται ή δηλητηριάζονται από τους ανθρώπους. Αν κάποιος βρει έναν πληγωμένο ή άρρωστο λύκο, μπορεί να τον σώσει πηγαίνοντάς τον σε νοσοκομείο για ζώα. Όταν οι λύκοι συνηθίσουν πολύ τους ανθρώπους, γίνονται καλοί φίλοι τους.

- ☀ Με τι μοιάζει ο λύκος;
- ☀ Πόσα χρόνια ζει;
- ☀ Πώς μεγαλώνει ο λύκος τα λυκάκια;

Πρόσθεσε στο λεξικό σου τη λέξη **αγέλη**.

Ξέρετε παραμύθια με καλούς λύκους;
Ζητήστε από το δάσκαλο ή τη δασκάλα σας να σας βοηθήσει να βρείτε τέτοια παραμύθια και διαβάστε τα μαζί στην τάξη.
Αν θέλετε, γράψτε ένα ομαδικό παραμύθι με ήρωα έναν καλό λύκο.

Στην **άσκηση 1**, στη σελίδα 74 του **Τετραδίου Εργασιών**, μπορείς να δεις τι βρήκε η Χαρά στην εγκυκλοπαίδεια.